

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№2 (14.105)

12 ЯНВАРЬ, ПАЙШАНБА 2023 ЙИЛ

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

vtfo.uz

vtfo_uz@mail.ru

@Toshkent_oqshomi

Toshkent oqshomi

Toshkent Oqshomi_24

14 ЯНВАР – ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИ КУНИ!

Бу ҳаётга келсангу, ўзингни ҳеч йўқ бир бор, қаҳрамон, деб ҳис қилмасанг, кимгадир ўрناق бўла олмасанг, кимгадир ўзинг билан фахрланиш туйғусини бера олмасанг!.. Оғир бўлса керак. Ҳар ҳолда, ҳаёт бу – шунчаки яшаб, ўтиб кетадиган майдон эмаслигини билган одамга алам қилиши аниқ.

Болаларнинг орзуларини, умуман, гап-сўзларини эшитгансиз-а? Ҳар бир ҳаракатида қаҳрамонликка даъвогарлик бор! Айниқса, ўғил болалар, аскар акаларига таассуб қилиб, ўшалардай бўлишга орзиқиб ўсадилар. Уларнинг тийрак нигоҳларида узоқ йиллик орзули манзилларни кўрамиз. Агар болаликдаги ўша шиддатга, ўша интиқликка пугур етмаса, улгайиб албатта қаҳрамонга айланади. Ватаннинг шаъни, унинг тақдири, сўзсиз, ўша **ҚАҲРАМОН**лар қўлида!

Бугун юрт чегараларини бедор ва зийраклик билан кўриқлаётган **АСКАР**, шу Ватан учун фарзанд тарбиялаётган **ОНА**, оиласининг каму-кўстини тўлдириш учун қўямаланиб яшаётган **ОТА**, қўйингки, ўз касби билан жамият ривожига виждонан ҳисса қўшаётган одам борки – **ҚАҲРАМОН!**

14 январ – Ватан ҳимоячилари куни! Ўзбекистон менинг жонажон юртим, деган ҳар бир инсон аслида ватан ҳимоячисидир! Кимдир сўзи, кимдир аҳди ва шаҳди, кимдир ижоду ихтиролари билан хизматда...

Лекин бир соҳа одамлари борки, уларнинг Ватан олдидagi хизмати айрича шарафли! Улар кунни кун, тунни тун, демай юрт сарҳадларини, тинч осмонимиз дахлсизлигини ҳимоя қилаётган мард ўғлонлар, ўз ҳаётини халқи учун гаровга қўйган ҳарбийлар, қонун устуворлигини таъминлаётган, турли хавфу-хатарлардан бизни асраётган ҳуқуқ-тартибот органи ходимлари... Биз ана шу соҳалар хизматчилари ҳаётига ҳамиша ҳурмат, ҳавас ва эҳтиром билан қараймиз.

Юртимиз ҳимояси, тинчлигимиз, фаровон турмушимиз учун ҳаётини баҳшида этишга шай турган, муқаддас ва шарафли мажбуриятини аъло даражада бажаряётган ҳар бир Ватан посбонига байрам муборак!

Севдо НИЁЗОВА

«Тошкент оқшоми» газетасининг бош муҳаррири

АОНС

УЧ ҚАҲРАМОН

Тошкент шаҳрининг Юнусобод туманидаги "Уч қаҳрамон" постидан ҳар куни юзлаб автомобиллар ўтиб-қайтади. Аммо унинг нима учун "Уч қаҳрамон" деб номланишини ҳамма ҳам билавермаса керак. Ўттиз беш йил муқаддам юз берган мудҳиш воқеа сабаб шу ном берилган...

101-РЕЙС ҚАҲРАМОНЛАРИ

Ватан – саҳдагоҳ каби муқаддас. Унинг ҳимояси йўлида қўлига қурол олиб, ёзининг иссиғи-ю, қишнинг совуғига қарамай, сарҳадларимиз дахлсизлигини таъминлаб турган ҳарбийларимизнинг хизматлари алоҳида эътирофга лойиқ. Бироқ, юрт ҳимояси учун, албатта, қўлга қурол олиш шарт эмас. Ҳар бир инсон ўз касби билан Ватан ҳимоячисидир.

LOCATION: БЕКАТЛАР

Совуқ кунлар бошланиши билан табиийки аҳолининг жамоат транспортига бўлган эҳтиёжи янада ортади. Халқимиз манзилни яқин қилиш мақсадида Тошкент шаҳрида ҳаракатланувчи автобус йўналишларида кундан-кунга йўловчилар учун қўлайликлар ортиб бормоқда.

Пойтахтимизда

OpenBudget

“Openbudget.uz” ТАКЛИФ БЕРИНГ!

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 22 сентябрдаги “Очиқ бюджет ахборот портали орқали жамоатчилик фикри асосида шаклланган тадбирларни молиялаштиришни янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-5250-сонли ҳамда 2021 йил 13 апрелдаги “Бюджет жараёнида фуқароларнинг фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-5072-сонли Қарорларига асосан шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгашининг 2021 йил 22 апрелдаги КҚ-213-IV-сонли Қарори ижросини таъминлаш мақсадида 2022 йилда Чилонзор тумани бўйича “Фуқаролар ташаббуси жамғармаси” биринчи босқичида ғолиб деб топилган 22 та лойиҳани молиялаштириш учун 11 345,0 млн. сўм ва иккинчи босқичида ғолиб деб топилган 13 та лойиҳани молиялаштириш учун 7 906,0 млн. сўм жами бўлиб 2022 йилда 35 та лойиҳаларни молиялаштиришга 19 251,0 млн. сўм маблағлар “Очиқ бюджет” ахборот портали орқали фуқаролар томонидан келиб тушган ва ғолиб деб топилган лойиҳаларга йўналтирилди.

Чилонзор тумани бўйича “Жамоатчилик фикри асосида тадбирларни шакллантириш, баҳолаш ҳамда уларни туман бюджетларининг маблағлари ҳисобидан молиялаштириш мезонларига мослиги мониторингини олиб бориш бўйича” ишчи гуруҳ аъзолари ҳамда маҳалла фаоллари билан биргаликда фуқаролар билан тарғибот ишлари ўтказиш жараёнида ўзларининг маҳалладаги муаммоларни бартараф этиш, туман инфратузилмасини яхшилаш бўйича таклифларини “Openbudget.uz” электрон ахборот портали орқали қолдириш ҳамда ўз лойиҳасини қўллаб-қувватлаш орқали ҳал қилиш мумкинлиги тўғрисида кенг кўламли семинарлар ўтказилиб, тушунтириш ишлари олиб борилмоқда.

Фуқароларимиз томонидан “Openbudget.uz” электрон ахборот порталдан фойдаланиш бўйича тушунмовчиликлар вужудга келса, ишчи комиссия аъзоларига мурожаат қилиш, МФЙларда ўтказиладиган тарғибот ярмаркаларида ва МФЙ биноларида ташкил қилинган ташаббускорлар бурчаги орқали ҳам маълумотга эга бўлиш мумкин.

Фуқаролар томонидан таклиф этилган ташаббуслар уч босқичда амалга оширилди:

- 1-босқич: Портал орқали таклиф қолдириш.
- 2-босқич: Таклифларни саралаш.
- 3-босқич: Таклифга овоз бериш.

Ҳурматли Чилонзор тумани аҳолиси “Ташаббусли бюджет” жараёни 2023 йил биринчи босқичи 1 февралдан бошлаб 20 февралга қадар ўзингиз яшаб турган ҳудуддаги муаммоларни бартараф этиш, туман ва маҳалла инфратузилмасини яхшилаш бўйича ўз таклифларингизни қолдириш ҳамда унга овоз бериш жараёнида фаол иштирок этиш орқали, туманимизни ривожланишида, муаммоли ишларни бартараф этишда ўз ҳиссангизни қўшишингизни сўраб қоламиз.

Ж.ХОЖИМАНОВ, Чилонзор туман ҳокимининг биринчи ўринбосари

Миробод тумани ҳокимлиги ҳамда Ёшлар ишлари агентлиги томонидан 10 нафар ишсиз ёшга “Ёшлар дафтари” жамғармаси маблағлари ҳисобидан субсидия асосида 5 та ноутбук, 4 та тикув машинаси оверлоклари ва 1 та моноблок топширилди.

Олмазор тумани халқ таълими бўлими ташаббуси билан Абу Али ибн Сино номидаги ихтисослаштирилган мактабда “Табиий фанларни ўқитишда таълим сифатини ошириш методикаси” мавзусида семинар-тренинг ташкил этилди.

Тадбирда академик, фан докторлари ҳамда профессор-ўқитувчилар иштирок этиб, ушбу мактабда яратилган имкониятлар билан яқиндан танишишди. Шунингдек, лабораторияларда амалий машғулотлар ҳам ўтказилиб, иштирокчиларга методик кўмак сифатида биология ва кимё фанларидан юқори синфлар учун тайёрланган лаборатория ишларининг видео тасвирлари жамланмаси топширилди.

Мирзо Улуғбек тумани прокурори А.Пўлатов мутасадди идора масъул ходимлари билан тумандаги “Наврўз деҳқон

бозори” АЖда ўрганиш ишлари олиб борилди.

Ўрганишлар жараёнида озиқ-овқат ва бошқа турдаги маҳсулотларнинг нархлари, санитария-гигиена қоидаларига риоя қилиниши аҳволи, шакллантирилган озиқ-овқат захиралари, деҳқон бозорида яратилган шарт-шароитлар кўздан кечирилиб, нархларнинг барқарор сақланишини таъминлаш юзасидан тегишли кўрсатмалар берилди.

Шайхонтоҳур тумани 1-сектор штабида об-ҳавонинг аномал совиши муносабати билан ҳудудда фаолият олиб борувчи бошқарув сервис компаниялари ва тегишли масъуллар иштирокида кунлик йиғилиш ўтказилди.

Йиғилишда кўп қаватли уйлардаги муаммоларни жойида бартараф этиш ва кўп қаватли уйларга кириш йўлакларини қор ва музлардан тозалаш бўйича топшириқлар берилди.

Чилонзор тумани Болалар масалалари бўйича комиссиянинг навбатдаги йиғилиши ўтказилди. Кун тартибига киритилган вояга етмаганларни таълимга жалб этиш, ўқувчилар сафидан чиқариш ҳамда вояга етма-

ганлар томонидан содир этилган маъмурий ҳуқуқбузарлик иш ҳужжатлари кўриб чиқилиб, тегишли қарорлар қабул қилинди.

Шунингдек, таълим муассасаларида келгусида салбий ҳолатлар содир этилмаслиги юзасидан ИИО ФМБ, ХТБ масъул раҳбарларига бир қатор вазифалар юклатилди.

Яккасарой туманининг сектор раҳбарлари ва қатор масъул ходимлар 8-сонли туғруқ комплексида бўлиб, мазкур мажмуада фаолият юритаётган шифокорлар билан мулоқот қилишди. Шунингдек, мутасадди раҳбарлар туғруқхонадаги шарт-шароитлар, беморларга кўрсатилаётган тиббий хизмат билан яқиндан танишишди. Ўрганиш жараёнида туғруқхонага келиб кетувчи фуқаролар ҳамда шифокорларга қулайлик яратиш мақсадида туман миллий гвардия ходимлари томонидан ҳудуд атрофи қор уюмлари ва музлардан тозаланди.

Зафар НАЗАРОВ
тайёрлади

ВАТАНПАРВАР ЁШЛАР — КЕЛАЖАК БУЊЁДКОРИ

Сергели туманида жойлашган 300-умумий ўрта таълим мактабида “Ватанпарварлик ойлиги” доирасида ватанпарварлик тўғарақлари гуруҳларининг тақдимоти ўтказилди.

Тўғарақ раҳбарлари – истеъфодаги полковник Эркин Талбабаев ва УИБДУ Мунира Юсупова бошчилигида ўтказилган тадбирга Мудофаа вазирлигидан меҳмонлар, ота-оналар таклиф этилди.

Таъкидлаш жоизки ватанпарварлик тўғарақлари 10 йилдан буён фаолият олиб боради. Тўғарақда турли йўналишларда иш олиб борилаётган бўлса ҳам мақсад битта – кичик ёшдаги ўқувчиларда Ватанга муҳаббат туйғусини шакллантириш, ҳарбий касблар билан таништириш орқали уларни қизиқтириш, тартиб, интизомли, масъулиятли бўлишни ўргатишга қаратилган. Шу билан бирга тўғарақ аъзоларининг нутқини равон бўлиши, жамоада ўзини тутишда эътибор қаратиш бўлган жиҳатларни ўрга-

тиш, аждодлар билан фахрланиш туйғусини шакллантиришга эътибор қаратилмоқда.

Тадбирда тўғарақ аъзолари ўз йўналишлари ҳақида тақдимот қилишди. “Солиқчи”лар солиқ касби, вазифалари ҳақида, “Адолат” гуруҳи прокуратура ходимларининг меҳнатлари ҳақида, “Посбонлар” гуруҳи ички ишлар ходимларининг машаққатли вазифалари ҳақида маълумот беришди. Тадбир давомида ижро этилган куй-қўшиқ, рақслар тадбирга файз киритди. Мактаб жамоат ишларида фаол иштирок этаётган ота-оналарга мактаб маъмурияти томонидан “Ташаккурнома” топширилди.

Кундуз НАЗАРОВА,
300-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси

Жамият

LOCATION:

БЕКАТЛАР

Совуқ кунлар бошланиши билан табиийки аҳолининг жамоат транспортига бўлган эҳтиёжи янада ортади. Халқимиз манзилини яқин қилиш мақсадида Тошкент шаҳрида ҳаракатланувчи автобус йўналишлари кундан-кунга йўловчилар учун қулайликлар ортиб бормоқда. Айниқса давлатимиз раҳбари 2022 йилнинг 13 декабрь куни “Тошшаҳартрансхизмат” АЖга қарашли 18-автобус саройига ташриф буюриб, жамоат транспортидаги камчиликларни бартараф қилиш, аҳолининг талаб ва эҳтиёжларини тўлиқ қондириш мақсадида қўшимча автобусларни жалб қилиш юзасидан тезкор топшириқлар берганидан сўнг тизимда бир қатор ижобий натижалар кузатишга қайд этилди. Биз ана шу ўзгаришларни амалда синаб кўришга қарор қилдик.

Илк манзилимиз Юнусобод туманида жойлашган “Олой бозори” бекати бўлди. Бекат бозор олдида жойлашганлиги сабабли ҳам доимо одамлар билан гавжум. Бекат олди тарафи очиқ 4 та ўриндик, 1 та эълонлар тахтаси, 5 дона чиқинди солиш учун махсус қутилардан иборат. Йўловчилар томонидан эътироф этилишича, автобуслар қатнови бундан 5-6 ой олдингига нисбатан анча яхшилانган. Бекатнинг тоза ҳолатдалиги бизни қувонтирди. 57-сонли йўналишли автобус ҳайдовчиси - Нуриддин Зиёвуддиновни суҳбатга тортидик.

– 8 йилдан бери шу соҳада фаолият олиб бораман. Бу йил транспорт соҳасида анча ишлар амалга оширилди. Йўллар таъмирланиши, янги автобусларнинг олиб келиниши бизни янада яхшироқ ишлашга ундайди. Урта ҳисобда 11-13 дақиқада бекатларга етиб келамиз. Бироқ автобуслар кириши учун мўлжалланган бекат олдидаги тўхташ жойига автомашиналарнинг ўзбошимчалик билан тўхтаб олишлари, ҳайдовчиларнинг бир-бирига ўзаро ҳурмати йўқлиги кечикиб келишимизга сабаб бўлади. Халқимизнинг узоғини яқин қилишдан ҳеч ҳам чарчамаймиз.

Кейинги манзил: Миробод туманида жойлашган “Тошкент вокзали” автошоҳбекати. Бу ерга келиб-кетувчи автобусларнинг сони 19 тани ташкил этади. Бекатда автобусларнинг тўхтаб, йўловчиларга хизмат кўрсатишлари учун шароитлар аъло даражада! Алоҳида йўлақларда йўналишлар тақсимлаб чиқилган. Бироқ, бекатда йўловчилар учун фақат томи ёпилган ўриндиқлар ўрнатилганлиги ачинарли ҳол. Айниқса, изғиринли, совуқ кунларда очиқ бекатда автобус кутиш осон эмас. Таъкидлаш жоизки, бекат вокзал ҳудудида жойлашганлиги боис, нафақат шаҳар аҳолиси, балки пойтахтимиз меҳмонлари ҳам ушбу бекатдан фойдаланишади.

Совуқда муздек ўриндикда ўтирганча, автобус кутаётган талаба йигит Ш.Б.ни саволга тутдик.

– Автобуслар қатнови яхши, ҳозирги кунда анча тезлашган. Баъзида 40 дақиқа, ҳатто 1 соатгача автобус кутган вақтларимиз ҳам бўлган. Қишки таътил вақти бўлганлиги учун автобусларда нисбатан одамлар камроқ. Ўқиш бошланганидан сўнг эҳтиёж янада ортади. Тигиз пай-

ларда автобуслар сонини оширишса мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Ўрганишларимизнинг охириги манзили этиб Шайхонтохур туманида жойлашган “Чорсу бозори” бекатини белгиладик. Қадимги Буюк ипак йўлида катта аҳамиятга эга бўлган бу бозор, нафақат Ўзбекистон балки, Марказий Осиёнинг йирик бозорларидан бири бўлган. Бозорга келиб-кетувчилардан ташқари, Эски шаҳарнинг гўзаллигини ўзида мужассам этган бу мажмуага хорижий ва маҳаллий сайёҳлар ҳам ташриф буюришади. Лекин, бу ердаги ўзбошимчалик билан куриб олинган савдо расталари, санитария қоидаларига риоя этилмай сотилаётган озиқ-овқат маҳсулотлари дилингизни хира қилади. Қаерда, қачон, қай ҳолатда ишлаб чиқарилгани номаълум бўлган қандолатчилик ҳамда гўшт маҳсулотлари сони ва тури анчагина. Бекатда автобус кутиб турувчилар томони-

дан ташлаб кетилган пластик идишлардан бирига қоқилиб тушган операторимизни кўриб, соябон тағида сигарет сотиб ўтирган аёл секин жўнаб қолди. Чиқинди солиш учун мўлжалланган 3 дона махсус қутилар ҳам тўлиб тошган.

Уч тарафи ўралган кутиш ўриндиқларида ўтирган аёл Р.В.ни суҳбатга чорладик.

– 100-сонли автобусда қатнар эдим. Менга шу қулай эди. Ҳозир йўналишлар ўзгариб кетган. Шу автобусни эски йўналишига қайтаришлари учун кўп ҳаракат қилдик. Мен ва маҳалладошларимиз билан анча жойга муурожаат қилдик. Фойдаси бўлмади. Биз учун бу жуда ҳам кўп ноқулайликларни келтириб чиқармоқда. Мутасаддилар аҳолининг талаб ва таклифларини ҳам инобатга олган ҳолда иш кўрса мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Йўловчилар орасида махсус илова орқали автобуслар интервалини кузатаётган эр-хотинни учратдик ва улар билан биргаликда илованинг қанчалик тўғри ишлашини кузатдик. 32-сонли йўналишли автобус иловада 3 дақиқада келиши кўрсатилган эди. Бироқ, автобус 11 дақиқада етиб келди. Бу орада ҳавонинг авзойи бузилди, ёмғир ёғиб юборди. Махсус кутиш жойларининг олди тарафи очиқлиги боис, шамол билан ёққан ёмғир ёшу қарининг устини шалаббо қилди. Олди тарафи ҳам ёпик бекат қуришга қанча пул кетишини ўйлаб турганимда, эрақларнинг асабий овози ва автобус сигнали хаёлларимни чалғитди. Йўналишли маршрутларнинг бекатга кириш йўлида ноқулай жойлашганлиги устида кетаётган тортишувда энг кўп асабийлашаётган автобус ҳайдовчиси операторимизга сўз қотди: “Маршруткани ол расмга”...

Суратга олиш жараёнларини яқунлаб қайтар эканмиз, пойтахтимизда амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотларни эътироф этган ҳолда, аҳоли ўртасида норозиликларга сабаб бўлаётган айрим муаммоларга мутасадди раҳбарлар эътиборини қаратишни лозим, деб топдик. Биз сизга ўрганишларимиз натижаларини ҳавола этдик.

Хулоса эса Сиздан, азиз муштарий.

Умида ҲАҚБЕРДИЕВА
тайёрлади

Тошкент шаҳрининг Юнусобод туманидаги “Уч қаҳрамон” постидан ҳар куни юзлаб автомобиллар ўтиб-қайтади. Аммо унинг нима учун “Уч қаҳрамон” деб номланишини ҳамма ҳам билавермаса керак. Ўттиз беш йил муқаддам юз берган мудҳиш воқеа сабаб шу ном берилган...

1988 йилнинг 16 июнь куни соат 04:30лар атрофида Йўл ҳаракати хавфсизлиги ходимлари Мусабек Гашимов ва Олимжон Асқаровлар “Чимкент” постида ўз хизмат вазифаларини бажараётган эди. Мусабек автомобилида радио тинглар ва ён дафтарида маълумотларни қайд этар, хизмат шериги Олимжон эса йўлни кузатар эди. Ана шу вақтда постга тепаликдан мотоциклда яқинлашаётган икки шахс кўринди. Улар пост яқинида тўхташади ва бири йўлни назорат қилиб турган Олимжон Асқаровни ўққа туттади. Шу заҳотиёқ Гашимов шеригига ёрдамга шошилади ва икки жиноятчини ҳам яралайди. Бироқ ўзи ҳам оғир жароҳат олади. Жиноятчилардан бири шу ернинг ўзида жон таслим қилади, иккинчиси билан Гашимов ўртасида олишув юзага келади. Гашимов оғир ярадор бўлишига қарамай, жиноятчини қўйиб юбормай, забардаст қўллари билан

УЧ ҚАҲРАМОН

қаттиқ ушлаб олади. Аммо жиноятчи унга 17 мартаба пичоқ санчиб ўлдиради ва шеригининг қуроллини олиб, шаҳар маркази томон ҳаракатланади.

Соат 04:55да “02” рақамига пост яқинида отишма ва одамларнинг ҳайқириқлари эшитилганлиги ҳақида кўнғироқ бўлади. Зудлик билан воқеа жойига етиб келган милиция ходимлари жиноятчилар томонидан ташлаб кетилган мотоцикл ёнида икки нафар милиция ходимининг жонсиз таналарига гувоҳ бўлишади. Шундан сўнг рация орқали шаҳар маркази томон “Жигули” ру-

сумли автомобилда ҳаракатланаётган қонга беланган жиноятчи ҳақида хабар бошқа ходимларга етказилади.

Рация орқали бу хабарни эшитган милиция катта лейтенанти Маткарим Матчонов “Қозоғистон” кинотеатри яқинида йўлнинг қарама-қарши томонидан ҳаракатланиб келаётган сариқ “Жигули”ни кўради. Катта лейтенант уни тўхтатиб, ҳужжатларни тақдим этишини сўрайди. Айни шу дамда орқа ўриндикда ўтирган жиноятчи ёнидан қурол чиқариб, инспекторга қарата икки мартаба ўқ

узади. Сўнгра машинадан чиқиб, қочишга уринади. Матчонов яраланганига қарамай, унинг ортидан қувиб кетади. Жиноятчи яна бир неча бор ўқ узади, Маткарим Матчонов беш жойидан жароҳат олади. Холсизланиб, ерга йиқилган катта лейтенантни шериги касалхонага олиб кетади.

Бу орада жиноятчи кўп қаватли уйлардан бирига кириб яширинганди. Воқеа жойига етиб келган милиция ходимлари эрталабгача бўлган отишмадан сўнг жиноятчини тириклайин қўлга олишга муваффақ бўлади.

Маткарим Матчонов Саратов шаҳридаги ДАН ходимларини тайёрлаш ўрта-махсус мактабида ўтказган. Қизалоғи дунёга келганда Маткарим Матчонов бу дунёни тарк этганди. Орадан ўттиз беш йил ўтди, лекин йиллар айрилиқ дардини ювиб кетмади... Бугун катта лейтенант Маткарим Матчоновнинг етти нафар невараси бор...

Уч қаҳрамондан бири – катта лейтенант Маткарим Матчонов эди. 1958 йил 21 апрелда Тошкент шаҳрида туғилган, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Матёкуб Матчоновнинг туғишган укаси. Маткарим Матчонов ҳали жуда ёш эди. Эндигина ўттизга кириб, куч-қувватга тўлган, агар ўша машъум воқеа бўлмаганда узоқ умр кўриб, фарзандлари, набираларини тарбия қилиши мумкин эди. У ўша йили эндигина 7 ёшга қадам қўйган ўғли Музаффарни мактабга ўзи олиб бормоқчи эди. Аёли Маҳмуда опа билан атиги 8 йил турмуш кечирган бўлса, шундан икки йилини

Хизмат вазифасини адо этиш вақтида қаҳрамонларча ҳалок бўлган Олимжон Асқаров 1951 йил 10 октябрда Тошкент вилоятининг Янгийўл туманида туғилган. У ички ишлар тизимидаги фаолиятини 1976 йилда Тошкент шаҳар Ички ишлар бошқармаси Давлат автомобиль назорати бошқармасида 2-алоҳида дивизион йўл назорати инспектори вазифасида бошлаган. Олимжон Асқаровнинг кенжа ўғли Жамшид Асқаров ота касбини танлаган. У Сергели туманидаги Ички ишлар бошқармасида фаолият юритади.

Улфатой Асқарова, Олимжон Асқаровнинг умр йўлдоши:

– Ўша машъум кунда турмуш ўртоғимни кечки навбатчиликка ўзим кузатган эдим. Болаларим ҳали жуда ёш: энг каттам эндигина 10 ёш, кичигим ҳали 4 ёш эди. Кечаси ёмон туш кўриб уйғониб кетдим: Турмуш ўртоғим эшиқдан кириб келибди-да, эғнида формаси йўқ, фақат ички кийимда ҳаммаёғига пичоқ санчилган, лекин қон йўқ. “Вой тавба, бу нима туриш?”, десам, “Кўрдингми, мендан қон чиқмаяпти”, деб айтди. Чўчиб уйғониб кетдим. Шу билан эрталабгача ухлолмай, безовта бўлиб чиқдим. Эртасига қайнонамни Ички ишларнинг “Виллис” машинасида олиб келишди. “Олимжон меҳмон олиб келаркан”, деди қайнонам. “Йўқ ойи, меҳмон олиб келмайди, у кишига нимадир бўлган”, деб айтдим. Қайнонам: “Унақа деманг, нафасингизни ел олсин”, деди. Бир зум ўтмай, уйимизни тумонат одам босди. Бир кечада тўрт бола билан бева бўлиб қолдим...

Хўжайиним ҳали 37га ҳам кирмаган эди. Ўн йил бирга яшадик, отасидан ёдгор икки қиз, икки ўғлим бор. Умр йўлдошим ватанпарвар эди, фидоий эди, доим у инсон билан фахрланамиз. Орадан ўттиз беш йил ўтди, ханузгача касбдошлари хабар олиб туришади.

Матёкуб Матчонов,

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист:

– Ҳар куни эрталаб ота-онамдан хабар олиб, кейин ишимга ўтиб кетадиган одатим бор. Одатга кўра, ота уйимга борсам, онам: “Уканг Маткаримни машина уриб кетибди, отанг ҳозир ТошМИга кетди”, деб айтди. Дарҳол, машина тўхтатиб, касалхонага борсам, отам раҳматли қаерга киришини билмай, ҳайрон бўлиб юрган экан. Биргалашиб, қабул бўлимига бордик.

Навбатчи врач: “Бу ерда эмас, иш жойидан суриштиринглар”, деб айтди. Тошкент шаҳар ЙПХга бордик, укам билан ишлайдиган Искандар исмли йигит бўларди. Мени бошқа хонага олиб чиқиб: “Матёкуб ака, Маткаримдан айрилиб қолдик. Мен дадангизга айта олмайман, ҳозир эски ТошМИда, ўша ерга олиб кетишган”, деди. Отамга бу гапларни қандай айтаман? “Бу ерда эмас, эски ТошМИда экан”, дея олдим, холос. Биз учун машина ажратишди. Йўл бўйи отамга бу хабарни қандай айтишни ўйлаб кетдим. Отам ҳам бир нарсани сезгандек укамнинг дўстига: “У ҳеч ўзини аямасди, ўзини ўққа-чўққа ураверарди, яна шундай қилган бўлса машина туртиб кетдимми-а? Ишқилиб, оёқ-қўли синмабдимми?”, деб сўрарди. У эса нима деб жавоб қайтаришни ҳам билмай: “Йўқ-йўқ амаки”, деб қўярди, холос. Касалхонага етиб келганимиздан сўнг айтишга мажбур бўлдим. Ҳалиям... отамнинг сиймоси кўз олдимдан кетмайди. Биронта сўз айтмади, фақат: “Нега? Ким? Нима учун?”, деб сўради тамом.

Муса Гашимов 1950 йил 12 июлда Озарбайжоннинг Шамхар туманида таваллуд топган. Ички ишлар органларидаги хизмат фаолиятини 1973 йилда Тошкент шаҳар Ички ишлар бошқармаси Давлат автомобиль назорати бошқармасида Йўл патруль хизмати 2-алоҳида дивизиони инспекторлигидан бошлаган.

Муса Гашимовнинг ўғли Юсуф Гашимов машъум воқеа рўй берган 1988 йилда 3 ёшда бўлган. Отаси қаҳрамонларча ҳалок бўлганлиги

ҳақидаги воқеани у илк маротаба ўсмирлик пайтида тоғасидан эшитган.

Юсуф Гашимов:

– Отам вафот этганида, опам 7 ёшда, мен эса 3 ёшда бўлганмиз. 12-13 ёшимда отам ҳақидаги воқеани тоғамдан эшитганман. Ўшанда отам ҳақиқий қаҳрамон бўлганлигини билганман. Эшитишимга қараганда, отам жиноятчилардан бирини яралаган, иккинчиси билан эса олишув юзага келган. Отам учта ўқ еган бўлса ҳам, жиноятчини қўйиб юбормай, ётган ҳолда уни орқасидан маҳкам ушлаб, кучсизлантормоқчи бўлган. Шундан сўнг жиноятчи этигининг қўнжидан пичоқ олиб, отамга 17 маротаба пичоқ санчган. Отам жуда бақувват инсон эди, жони узилгунча жиноятчини қўйиб юбормасликка ҳаракат қилган экан...

Кўча-кўйда ханузгача отам ҳақида яхши гаплар эшитаман. Бир куни таксига чиқсам, бир кекса ҳайдовчи отамни танир экан. Ўша пайтлар ҳам таксичилик қилганида қонидани биринчи маротаба бузгани учун отам уни оғзаки огоҳлантириб, қўйиб юборган экан. Ҳозир мен ҳам деярли отамнинг ёшидаман, икки нафар ўғлим бор. Катта ўғлимга отамнинг исмини қўйганман. У билан фахрланаман!

Ҳар уччала ходим ҳам вафотидан сўнг “Қизил юлдуз” ордени билан тақдирланган. Улар хизмат қилган масканга эса “Уч қаҳрамон” номи берилган.

Шоҳида ЗУФАРОВА

ОРЗУЛАР УШАЛГАНДА

Агар давлат таянадиган асосий устун қонун бўлса, унинг кучини амалда намойиш этидиган энг самарали тизим бу – ички ишлар соҳаси, десак, айти ҳақиқат бўлади.

Шавкат Мирзиёев,

Ўзбекистон Республикаси Президенти

Бугунги кунда ички ишлар тизимида фуқаролар тинчлиги ва хавфсизлигини таъминлашдек бурчини сидқидилдан адо этиб келаётган ходимлар орасида подполковник Жозил Турсунов ҳам бор. У кишининг оиласини том маънода ҳарбийлар оиласи, десак асло муболаға эмас. Сабаби, бугунги кунда Жозил аканинг нафақат фарзандлари, балки набиралари ҳам ички ишлар органларида сидқидилдан хизмат қилиб келмоқда.

Жозил Турсунов етти фарзандини ҳам Ватан қорига ярайдиган инсонлар қилиб тарбиялади. Бугунги кунда у набиралари учун ҳаётда сеvimли бобо, хизмат вазифасида эса меҳрибон устоздир.

Жозил Турсунов 1950 йилда Самарқанд вилоятининг Қўшработ туманида таваллуд топган. У мактабни битирганидан сўнг Тошкент давлат педагогика институти (ҳозирги Тошкент давлат педагогика университети)да ўқиди. Дастлабки фаолиятини ўқитувчиликдан бошлаган қаҳрамонимиз Ватан олдидаги шарафли бурчини ўташ мақсадида армияга жўнаб кетади. Бир йиллик хизматни ўтаб қайтган Жозил Ибрагимович яна педагогика соҳасида фаолият юрита бошлади. Бироқ, ёшликдаги орзуси ва меҳнатлари самараси ўларок, 1978 йилда Самарқанд вилояти Нурота тумани ИИБнинг Вояга етмаганлар билан ишлаш инспекциясида инспектор лавозимида иш фаолиятини бошлади.

– Мактабда ўқиб юрган кезларимда ички ишлар ходимларига ҳавас қилардим. Мен таҳсил олган 56-умумтаълим мактаби уйимиздан 4 км. масофа узоқликда жойлашганди. Мактабга кетаётганимда кўпинча орган ходимларини учратардим. Улар билан суҳбатлашиш менга ёқар, уларнинг фаолиятига жуда қизиқардим. Шу суҳбатлар асосида менда ички ишлар ходими бўлиш истаги пайдо бўлган.

Ходим сифатида фаолият олиб боришни бошлаганимдан сўнг ишдан ажралмаган ҳолда Тошкент давлат юридик университетида ҳам ўқидим. Хизмат даврим мобайнида таълим ва тарбия масаласини баробар олиб боришга ҳаракат қилардим. Инспекторликдан полковниккача бўлган деярли 20 йилдан ортиқ фаолиятимда жиноятчиликка қарши курашиш, Ватанга, халққа садоқат билан хизмат қилишни ўз бурчим деб билганман. Ҳозир 73 ёшдаман. Ҳеч қачон бу соҳада хизмат қилганимдан афсусланмаганман. Агар яна ёшликка қайтишни имкони бўлганда ҳеч иккиланмасдан яна шу соҳани танлаган бўлардим. Фарзандларим ҳам, набираларим ҳам шу руҳда тарбияланганлиги сабабли, улар ҳам мендан, мени касбимдан фахрланган ҳолда шу соҳада фаолият олиб боришмоқда. Катта ўғлим Тошкент давлат юридик университетини тамомлаб, бугунги кунда юрист сифатида ишлаб келмоқда. Иккинчи ўғлим эса Ички ишлар академи-

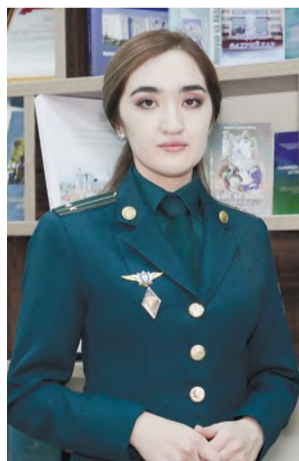
ясининг магистр даражасини тамомлади. Бундан ташқари, раҳбар кадрлар тайёрлаш йўналишида ҳам ўқиб, ҳозирги кунда тезкор жиноятқидирув йўналишида хизмат олиб бормоқда. Набирам Нодирабегим Ибрагимова ҳам Академияни тамомлаб, 2021 йилдан бери Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси Кадрлар бўлимида ишлаб келмоқда. Яна бир набирам Темурбек Ибрагимов ҳозирги кунда Ички ишлар академиясининг охириги курсида таҳсил оляпти. Фарзандларим, набираларим мени изимдан бориб, унвонларга сазовор бўлишларини, халқимизни тинчлигини, осойишталигини сақлашда, фидокорона меҳнат қилиб, жонбозлик кўрсатишларини истаиман. Ўзларининг шу соҳадаги ҳалол хизматлари билан халқимиз назарига тушишларини истардим. Юртимизда доим тинчлик бўлсин.

Нодирабегим Ибрагимова,

Тошкент шаҳар Ички ишлар Бош бошқармаси Психологик таъминлаш гуруҳи бош психологи, лейтенант:

– Ёшлигимиздан оиламизда Ватанга муҳаббат, ҳуқуқ-тартибот органлари ходимларига юксак ҳурмат муҳитида тарбия кўрганмиз. Бобом ва дадамнинг формада юришлари, ўзларини тутишлари, улардаги қатъиятчилик менда ҳам бу касбга нисбатан меҳр уйғотган. Шу сабабдан, Ички ишлар академиясига ўқишга топширдим. Курсантлик даври ҳаётимнинг энг ёрқин лаҳзалари, десам муболаға бўлмайди. 3 йиллик машаққат самараси ўларок, бугун ўзим севган ва ёшлиқдан орзу қилган касбимданман. Биринчи марта лейтенант формасини кийганимда барча қийинчиликлар кўз олдимдан ўтган ва машаққатли меҳнатнинг меваси ширин бўлишини тушунганман.

Ички ишлар органлари ходимлари кечаю кундуз тинчлигимиз ва хавфсизлигимизни ҳимоя қилишаётгани ҳақида кўп ёзамиз. Ва бу ҳақиқатан ҳам шундай. Қариндошлари шу касбни танлаган инсонлар буни яхши билишади. Ҳуқуқ-тартибот органи ходими бўлиш шарафли

бўлиш билан бирга машаққатли касблардан биридир. Қийинчиликларга қарамай, осуда ҳаётимизни таъминлаётган ушбу касб эгаларига муваффақият тилаймиз. Байрамингиз муборак бўлсин, тинчлигимиз посбонлари!

Умида ҲАҚБЕРДИЕВА

Оқшом қаҳрамони

2001 йил 11 сентябрь. Бу сана Америка Қўшма Штатларига терактлар уюштирилган кун сифатида кўпчиликнинг ёдида қолган...

Айнан шу куни Тошкент аэропортидан ҳавога кўтарилган, Ўзбекистон Ҳаво йўлларига тегишли бўлган 101-рейс самолёти Америка Қўшма Штатларининг Нью-Йорк шаҳрига қўниши керак эди. Аммо, шу куни шаҳардаги иккита эгизак биноларга террорчилар эгаллаган самолётларнинг келиб урилиши оқибатида Қўшма Штатлар ўз осмонини бутун дунё ҳаво кемалари учун ёпишга мажбур бўлди. Мамлакатга яқинлашаётган ҳар қандай ҳаво кемасига хавф сифатида қаралиб, мамлакат ҳудудига киритилмади. Йўналишини ўзгартиришга мажбур бўлган 700 га яқин лайнерлар орасида 101-рейси ҳам бор эди. Шундай мураккаб вазиятда рейс капитани Зарифхўжа Саидазимов ўзини йўқотмади. У кўп йиллик тажрибасига таянган ҳолда иш кўрди. Ёқилги тугаб бораётган ва йўловчилар орасида саросима юзага келишига қарамай, Зарифхўжа Саидазимов самолётни бешикаст ерга қўндиришга муваффақ бўлди ва бу билан у 180 нафар йўловчининг ҳаётини сақлаб қолди.

**Зарифхўжа Саидазимов,
Ўзбекистон Қаҳрамони, “Шуҳрат”
медали соҳиби:**

— Мактабни битирганимдан сўнг Россия Федерациясида жойлашган авиация билим юртида учувчилик касби бўйича таҳсил олдим. Ўқишни тамомлаб, бир неча йил катта-кичик самолётларни, жумладан, саккиз йил қишлоқ хўжалиги самолётларини бошқардим. 1992 йили “Ўзбекистон ҳаво йўллари” авиакомпанияси ташкил этилганидан сўнг хориждан янги самолётлар харид қилинди. Янги самолётда биринчилардан бўлиб халқаро рейсларни амалга оширдим. Хорижий тилларни ўргандим. Қолаверса, инструктор сифатида ўқувчиларни бир неча мамлакатларга олиб бориб, учувчилик сирларини ўрганишларига ҳам ўз ҳиссамни қўшганман.

**Ақром Шохназаров,
“101 рейс” фильми режиссёри:**

— Фильмни суратга олиш жараёнида бу касб эгаларининг масъулияти ва фидоийлигини жуда кўп мартаба хис қилиб кўрдим. Тўрт йил давом этган суратга олиш жараёнида бу касбга меҳрим тушди ва режиссёр бўлмаганимда, албатта учувчи бўлар эдим, деган ўй ҳам ўтди ҳаёлимдан. Бу касб эгалари замонамизнинг ҳақиқий қаҳрамонларидир. Ўзингиз ўйланг 180-200 нафар инсоннинг тақдири бир инсоннинг қўлида қолса ва у йўловчиларни соғ-саломат дунёнинг у чеккасида бу чеккасига олиб келиб қўйса қандай қилиб уларни қаҳрамон демаслик мумкин. Айниқса, фильм бош қаҳрамони Зариф ака ҳақиқий фидоий инсон.

Биласиз, фильм 2001 йилнинг 11 сентябридаги воқеа билан боғлиқ. Мен фильмни суратга олишдан, аввал, айнан шу мавзудаги фильмларни томоша қилиб чиқдим. Кўпларида воқеа реалликдан узоклашиб кетганлиги ҳақида изоҳлар ёзилган. Билдимки, мен фильм қаҳрамонларининг ҳаётини бадийлаштирмастим керак. Шунда фильм томошабин кўнглидан жой олади. Экипаж аъзоларининг ҳеч қайси бирининг ҳаётини бадийлаштирмадик. Уларнинг жасорати шундоқ ҳам муболағга муҳтож эмас экан. Мен аввало, шахс сифатида Зариф ака ва барча экипаж аъзоларининг қаҳрамонликларини олқишлайман. Қолаверса, режиссёр сифатида замонамизнинг энг муносиб қаҳрамонларидан бирини ўз фильмимда гавдалантирганимдан хурсандман.

**Самид Хон,
актёр, режиссёр, продюсер:**

— Фильмни суратга олиш жараёнида шуни англаб етдимки, учувчилар қайсидир вазиятда совуққон, вақти келганда эса инсоний туйғуларни ҳам намоён этишни билишлари керак экан. Шу билан бирга улар ҳаётининг кўп қисми ерда эмас, осмонда ўтишини ўйлаганимизда, бир жиҳатдан ҳавасимиз ҳам келди. Яна бошқа томондан кўнглимизда ҳадик уйғонди. Айниқса, 101-рейс воқеасига ўхшаш ҳолатларда, учувчидан совуққонлик, ҳис-туйғуга берилмаган ҳолда воқеага тўғри баҳо бериб, тўғри қарор чиқариш талаб этилади. Менимча, бу ҳислат ҳаммада ҳам бўлавермайди. Биз Зарифхўжа Саидазимовнинг ана шу фазилатларини томошабинга кўрсатишга ҳаракат қилдик. Менимча, бу вазифани удалай олдик.

**Карен Гафуржанов,
хонанда, бошловчи:**

— 2001 йилнинг августининг охири ва сентябрь ойларидан мамлакатимизда доим кенг нишонланадиган Мустақиллик байрами тантаналарида юрган кунларимиз “Анор” гуруҳини АҚШга “Ўзбекистоннинг мустақиллик кунини нишонлаш” учун тақлиф қилишди. Ёш йигитларимиз, қанчалик кўнглимиздан фахр туйғуси ўтганини тасаввур ҳам қила олмайсиз...

11 сентябрь йигитлар билан эрталабдан аэропортга йўл олдик. Одатий ижодий сафарлардагидек аэропортга бориб 101-рейс билан ҳавога кўтарилдик. Самолёт бортида ҳамманинг кайфият чоғ, деярли Нью-Йоркка яқинлашиб қолган эдик... Бирдан ҳаммаси ўзгарди, кимдир телефонда “уруш бошланди”, деди саросимали овозда. Ҳамма ваҳимали ўйлар кела бошлади. 8 соат қолиб кетган самолётимизда катта Ўзбекистонимизнинг кичик оиласи бўлдик. Ҳамма меҳмонга олиб бораётган нарсаларни ўртага қўйди, бир-бирини руҳан қўллаб-қувватлади. Вазиятни барча босиқлик билан қабул қилишга ҳаракат қиларди.

Инсоннинг қийин вазиятда қандай йўл тутиши уни аслида қандай инсон эканлигини белгилайди. Рейс капитани Зарифхўжа Саидазимов билан ўша пайтда мулоқотда бўлиш имкони бўлмаган. Биринчидан, ёш бўлганимиз, иккинчидан, эса биз билан гаплашадиган аҳволда бўлмаган. Зариф ака аввал ҳавода АҚШ томони билан мулоқотда, сўнг Канада ҳарбий базасида, Ўзбекистон номидан музокара олиб боришда ва эсон-омон хавфсиз ҳудудга жойлашишимизда катта жонбозлик кўрсатган.

Канадада 3 кун бўлдик. Ҳозир кинода кўрган тасаввурларингизни бузаман, афсуски (кулади). Чунки, Зариф ака ва унинг жамоаси бизни хавотирга солмаслик учун барча кўрқинчли хабарларни ўзларига олди, десам муболағга бўлмайди. Чунки биринчи совуқ овозли хабардан тортиб барча огоҳлантиришларни, биринчи ўқталган қурол эгасини кўрганлар ҳам экипаж аъзолари эди. Зарифхўжа Саидазимов мушкул вазиятда ҳам ўзини қўлга олиб, барча масъулиятни зиммасига олган ҳақиқий фидоий инсондир.

Самолётдан тушганимизда қандайдир ҳарбий базада эканлигимизни англадик. Йигит киши сифатида аёллар ва ёш болалардан хавотир олгандик, ўшанда... Хайриятки, мамлакатлараро муносабатларимиз яхши экан, Яратганга шукр, ҳарбийлар биз билан самимий муносабатда бўлишди. Биринчи навбатда болаларга, кейин эса катталарга биринчи тиббий ёрдам кўрсатилиб, озиқ-овқат билан таъминлашди. Уйдагиларга кўнғироқ қилиб, яқинларимизни тинчлантиришимиз учун имконият беришди. Борт кузатувчиларидан бири ёнимизга келиб, одамларнинг салгина бўлса-да кўнглини кўтаришимизни сўрашди. Ўзимиздан ўтганини ўзимиз биламиз, шунга қарамай, вазиятни тушундик ва йўловчиларга концерт дастурини намойиш этдик. Ишонасизми, ҳарбий павильонда уч кун концерт берганмиз. Афсус, у пайтлар ижтимоий тармоқлар йўқ эди. Тарихий аҳамиятга эга воқеа фақат ҳужжат ва фотоларда хотира бўлиб қолди биз учун. Ҳаттоки, канадалик ҳарбийлар ҳам концерт дастурларимизни тинглаб, раҳмат айтишган.

Бугун оилам даврасида соғ-саломат ўтирар эканман, ўша воқеаларни тез-тез кўз олдимга келтираман... Аллоҳ асради, минг шукр, шу кунларга етдик.

Миржалол МАҲКАМОВ суҳбатлашди

Ўтган кунларнинг ҳар бир они тарихга айланади. Кўлингиздаги "Тошкент оқшомининг ҳам ўз кечмиши бор. Эътиборингизга ҳавола қилинаётган "Оқшом архиви" рукни сизни ортда қолган олис йилларга етаклайди. Кўп гапирмаймиз, саҳифада бундан 56 йил муқаддам яъни 1967 йилнинг январь ойида чоп этилган мақолаларидан айримларини Сизга илдиндик.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашмиз!

ТОШКЕНТ

ОҚШОМИ

2.йил чиқиши.
12 январь 1967 й.
ПАНШАБА
№ 10 (165).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

**ПОЙТАХТ
МАРКАЗИДА**

Навоий кўчасидан бурилган 10-трамвай маршрути сизни Ишчилар шаҳарчаси томон олиб боради. Бу кўча бўлаб юрар экансиз ҳар икки томон гўя катта бир экинзорни эслагандек. Бундан бир йилча олдин бу ердан кетар-кетар эри-бугри кўчаларда путуда кетган уялар қалшиб ётарди. Мана энди кенг яланглик бинокорларни мунозарлик билан кутяпти.

Бу ялангликда бутундан бошлаб биринчи бор кудратли моторларнинг овози жарағлади. Булар дозери, экскаваторлар ҳайқириб ишляпти. Автомобиллар янги уялар учун қазилган котловлардан чиққан туپроқни пешма-пеш ташияпти.

Усмон Юсуфов ва Навоий, Олмасор, Лабзак ва Горький кўчаларида шу куннинг ўзиде Ленинград микрорайони кўчаларида. Дойханларнинг тили билан ҳозирча бу ер «Ц-13» квартал деб аталади. Микрорайон лойиҳасини Ленинград архитекторлари тошкентлик ҳамкасблари билан биргаликда ижод эдилар. Буни кураётган эскимлар Ленинград ва Балтика бўйи бинокорларидир. Микрорайон 60 минг квадратметр сахли уя-ной майдонига эга бўлади.

ИҶУЛ-ИҶУЛАКАЙ

ОШХОНАДА ТАРТИБ ЙЎҚ

Чорсудаги «Роҳат» ошхонасининг қурилганга кўп вақт бўлгани йўқ. Ошхонага кираётган киши маза қилиб овқатланиб, роҳат қилиб чиқаман, деб ўйлайди. Чунки исми «Роҳат» да! Лекин эшикдан кирмасингиздан кўнглингиз хижил бўлади. Пиширилган овқатларни сақлашда санитария-гигиена қоидаларига риоя қилинмайди.

Шаҳримизда янги типдаги енгил ошхоналар, кафелар кўпайиб бормоқда. Лекин уларнинг баъзиларида тайёрланаётган овқатларнинг сифати жуда паст бўлиши билан бирга ҳеч қандай тартиб-қоидага риоя қилинмайди. «Тошкент» ресторани орқасидаги ошхонага назар ташланг. Бу ерга қачон кирманг ичкиликбозлик, ҳаммаёқ ифлос. Бундай ошхоналарнинг яна биттаси ТошДУнинг ёнида жойлашган «Дружба» кафесининг «Ветерок» павильони. Чекка лағмон ёздириган эдик, мастава сузиб беришди. Бизга лағмон керак, десак «бу лағмон бўлмай нима» дейишди. Ҳа, бу ростдан ҳам лағмон экан. Хамир шунчалик эзилиб кетганидан гуручга ўхшаб қолибди. Иккинчи кунни шўрва олдик. Унинг ичида суяклар шақирлаб юрибди. Бу суякларнинг гўшти маантида бўлса керак деб, маанти олдик. Янглишибмиз. Ниёз орасида онда-сонда чандир кўриниб қолади. Овқат устидан ичшига на кофе, на кисел, на компот бор. Бу ерда шикоятлар дафтари ҳам йўқ.

Ошхоналарнинг кўпайгани яхши, аммо тартиб ҳам бўлиши керак-да.

**Х. ОЛИМЖОНОВ,
К. КАРИМОВ.**

Редактор **С. М. КАРОМАТОВ.**

1967 йил 23 январь 19-сон

ИҶУЛ-ИҶУЛАКАЙ

КЎПРИК ҚАЧОН БИТАДИ?

Биз Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг студентлари, ўқитувчи ва профессорлари доимо ишга ва ўқишга 19-автотобус маршрути билан қатнаёмиз. Лекин бу автотобус мунтазам қатнамайди. Баъзида икки-уч соатлаб йўқ бўлиб кетади.

Шунингдек, йўлнинг кўп жойлари бузилган, ремонт қилинмаган. Яна бунинг устига Салор суви устидаги кўприги ишдан чиқиб, автотобуслар охириги тўхташ жойига етмай қайтиши бизни яна ҳам ранжитмоқда.

Шу сабабли биз кўпинча дарсларга кеч қоламиз. Кўп вақтимиз овозагарчилик билан ўтади.

Шаҳар пассажирлар ташиниш автотрести раҳбарлари ва йўл тuzатиш раҳбарлари бунга эътибор берсалар деган умиддамиз.

Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг бир группа студентлари.

1967 йил 18 январь 15-сон

Бутун республикадаги намик мағаниларни айланб чиқсангиз, прилавкада қанг босиб ётган эгар, арқон, арава микни афрасна. Бу моллар ўн-беш йилдан бери сотилмай ётади. Аммо шаҳарнинг қок ўртасидаги хўжалик моллари дўконда бу молларнинг уруги ҳам топилмайди. Ҳар ҳафтада базарга шу дўкондан завякча келади.

«...Бизга элдикта эгар, икки юз кило арава микни, икки минг метр жуан арқон юборинг».

Шу дўконнинг шикоят дафтарида ўқисангиз, яна шу гап:

«Дўкон мудири келган арқонларни, эгар ва арава микларини ўз ошна-оғайнларига сотишти».

Бошқа дўконларда йилдан-йилга суриниб ётган арқон эгарларни шу дўконга юбора бошлашди. Барини етишмайди. Завякча устига республиканинг ҳамма дўконларидан эгарлар кайтариб олиб келинди. Шу дўконга юборилди.

Орадан сал кун ўтмай яна завякча. Эгар, арқон, арава мик...

Энди фабрикага занас бера бошлашди. Фабрика эгар чиқариб улғиролмай қолди. Пеш чиқгани пеш шу дўконга жинатилиб турди. Шаҳар савдо бўлимининг бошлиғи ҳар кун эрталаб машинада шу дўкон олдида ўтаётганида, навбат кутиб турган кишиларни кўради. Кечурун, қайтишда, эгар кўтарган, арқон кўлтдираган кишиларни учратади.

Бутун савдо бўлимининг ходимлари бу дўконда эгар, арава микнига бунчалик талаб катталганининг сирини билиш учун уч-тўрт киши бўлиб дўконга боришмоқчи бўлишди.

Шундай қилишди. Дўконда одам кўп. Яқинга бориб бўлмайди. Дўконнинг орқа тарафидан киришди. Ташқарида тўполон бўлиб кетди.

— Навбатсиз кирганлар чиқариб юборилсин!

— Орқа тарафдан кирганлар чиқиб кетсин!

Савдо бўлими ходимлари қайтиб чиқишга мажбур бўлишди. Тушлик бўлгунча кўчада кутиб туришди. Ҳай, тушлик ҳам бўлди. Дўкон мудири уларни ичкарига бошлаб кирди.

Вир маҳал қарашса, эгар арқон сотилиган бўлимда бир қиз ишляпти. Хусн деган ойнинг ўзи. Кулгала, ҳаммаёқ, деворлар ҳам кўшиқ кулаётганга ўхшайди. Гапирса, танбур билан гижжанин баравар чалаётгандек. Нафас олгани марварид шодасининг шилдирашига ўхшайди. Савдо бўлимининг раҳбарлари анграйганча қолди.

Дўкон мудири мурожаат қилди:

— Хизмат! Ревизия қилмоқчимизми?

— Йўқ, йўқ — деди савдо бўлимининг мудири.

Ўзимиз шундай. Бир-иккита эгар билан, беш-олти метрдан арқон керак эди. Хуллас, шаҳар савдо бўлиминдан келган назоратлар дўконни текшириш ўрнига, ҳаммаси биттадан эгар, ўн метрдан арқон кўтариб чиқиб кетишди.

Улар чиқиб кетишяётганда: «Арава микни учун эртага яна келамиз, тамом қилиб қўйманг», деб тайинлашди.

Бу чиройли сотувчи жонини тушмагур шаҳардаги ҳамма бўйдоқларни миклаб, арқонлаб, эгарлаб ташлади. ХОТИМА.

Савдо бўлими мана шу воқеадан кейин шундай хулосага келди.

1968 йилдан бери база омборининг бир четда қанг босиб ётган иккита омуч бор эди. Бу омучлар кик йилдан бери баланслаб баланса ўтиб, хужжатларин хира қилиб келадилар. Савдо бўлими бошлиқлари ўша омучларни ҳам шу дўконга юборишга аҳд қилишди. Шундай ҳам бўлди.

Ҳар иккала омуч ярим соатда сотилиб кетди. Эртасига худлик билан яна элдикта омуч юборинглар, деган завякча келди.

1967 йил 13 январь 11-сон

ИҶУЛ-ИҶУЛАКАЙ

«КЎЧАЛАР ҚАЧОН ТАРТИБГА КЕЛТИРИЛАДИ?»

Яқинда студентлар шаҳарчасидаги «Рай-хон» ошхонасига кириб овқатланмоқчи бўлдим. Бироқ, кўча ўртасидаги қазиб қўйилган зодирмоқда. Бу ноқулай-вурдан ўтиш менга бир мунча мушкул иш бўлди. Кўп қийналиб бир амаллаб ўтиб ҳам олдим. Мендан кейин навбат кутиб турганлар ҳам шу аллозда қийналиб ўтишди.

Шаҳримиз киёфаси кун сайин обод бўлаётган ҳозирги кунда бундай кўнгли равиж-тар ноқулайликлар ҳақида сўз очини оғир бўлса ҳам, бир-икки оғиз сўз айтмай бўлмайди.

Бундан сал кам бир йил аввал 3-Чийбой кўчасида машина катновини канализация қувурлари учун қазилган чуқурлар тўсган бўлса, ҳозир студентлар шаҳарчасида яшовчи кишиларнинг асосий қатновини газ қувурлари учун қазилган зовурлар тўсди. Йўловчи-ларга ноқулайлик туғдирмоқда. Бу ноқулайликлар натижасида фақат студентлар шаҳарчасида яшовчиларгагина эмас, балки бу ерга жойлашган ўқитувчилар малакасини ошириш институти, Глиэр номидидаги музика интернат мактаби ва кўпгина медицина муассасалари ходимлари учун ҳам анчагина қулай-сизликлар содир бўлмоқда. Бу қулайсизликларнинг мумкин қадар тезроқ бартараф этиш чораларини тегишли ташкилотлардан илтимос қиламиз.

М. ҲИДОЯТОВ.

Ўқитувчилар малакасини ошириш институтининг ходими.

1967 йил 20 январь 17-сон

«БАҲОР» — ҲИНДИСТОНДА

Шу кунларда «Баҳор» Давлат ракс ансамбли Хиндистон шаҳарларида катта муваффақият билан томошалар кўрсатмоқда. Томошабинлар ўзбек раққосаларининг санъатига ижобий баҳо бермоқдалар. Хиндистон радиоси ўз ахборотларида «Баҳор»нинг гастроллари ҳақида хабарлар бериб турибди. Кундалик газеталар ансамбль раққосалари суратларини кўзга кўринарли жойларда мақола ва хабарлар билан босиб чиқармоқда. Деҳлида чиқадиган «Таймс оф Индия» газетаси ўз саҳифаларида гастролни шарҳлаб берган. Газета ўз ўқувчиларига СССР халқ артисти Мукаррама Тўрғунбоева бадний раҳбарлигидаги ансамбль қизларининг миллий кийимлари нақадар ранг-баранглиги, талланган музикаларнинг оромбахш, ўйноқчилиги ҳақида тушунтиришлар беради. «Роҳат» рақси ҳаммага манзур бўлмоқда. Рақсда ҳаракатларнинг нафислиги ва гўзаллигини газета мақтаб ёзади. Айниқса «Баҳор» рақси чиндан ҳам кучли таассурот қолдиради. Ўзбек қизлари ўз санъатлари билан сахнада чиннакам баднаҳор бўлиб кетадилар. «Чўпон» рақси ижро этилганда қарсақлар тинмайди. Бу рақс ҳиндларнинг «Катхона» рақсига ҳамоҳанг бўлиб кетади.

Ўзбек раққосалари Деҳлида чиқишларини тугатиб, Мадорасда бўлдилар. Ҳозир Калкутта томошабинларига хизмат кўрсатишмоқда. Улар шундан кейин Бомбей, Хайдоровод, Лакнав, Жайпур, Чандигар каби шаҳарларида томошалар кўрсатишадди.

1967 йил 20 январь 17-сон

ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ - ГРИПП!

Грипп – энг кенг ва тез тарқаладиган ўткир юқумли касаллик бўлиб, деярли дунёнинг барча мамлакатларида учрайди. Бу касаллик учун мавсумий ҳисобланиб, асосан қуз ва қиш ойларида авж олиши кузатилади. Грипп касаллиги кўрсаткичларини мавсумий кўтарилиши йилнинг ноябрь–март ойларига тўғри келади.

Республикада 2022 йилда 2,4 млн. нафар хавф гуруҳига мансуб аҳоли: шу жумладан 517587 нафар мактаб ўқитувчи-ходими ва 125284 нафар мактабгача таълим ташкилотлари ишчи-ходими, 425106 нафар тиббиёт ходими, 1151702 нафар мактабгача таълим ташкилотлари тарбияланувчиси 40 минг нафардан кўпроқ “Мурувват”, “Саховат” ва “Меҳрибонлик” уйлари ишчи-ходим ва яшовчилари мавсумий гриппга қарши вакцина билан эмланди.

Грипп асосан ҳаво томчи йўли билан юқадди ва иммунитетни паст, сурункали касалликлар билан хасталанганлар, кекса ёшдагилар, ҳомиладор аёллар ва болаларда оғирроқ кечиши кузатилади. Агар унинг илк аломатлари сезилган заҳоти шифокорга мурожаат қилиниб, ўз вақтида муолажа олинса, оғир асоратларнинг олди олинади.

Грипп билан хасталанганда ўз вақтида даволанмаслик ёки касалликни оёқда ўтказиш оғир оқибатларга олиб келиши мумкинми? Бу ва бошқа саволлар билан Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги хизмати масъул ходими Рафаэл Иброҳимовга юзландик.

– Совуқ кунларда хавфли вируслардан (ЎРВИ) қандай сақланиш чоралари кўрилиши керак?

– Маълумки, қуз-қиш мавсуми грипп ва ўткир респиратор касалликлар авж оладиган пайт ҳисобланиб, бу даврда касалликни юқтириб олиш эҳтимоли янада ортади. Грипп ва ўткир респиратор касалликларнинг хавф гуруҳига 6 ёшгача бўлган болалар ва 65 ёшдан ошган кексалар ҳамда ҳомиладор аёллар киради. Ушбу касалликлар асосан бурун, томоқ, бронхлар ва айрим ҳолларда ўпкани зарарловчи юқумли касаллик ҳисобланади. ЎРВИ мавсумида оммавий тадбирларга, айниқса ёпиқ жойларда қатнашишни чеклаш, беморлар билан жуда яқин алоқа қилмаслик ва имкон қадар тез-тез қўл ювиш тавсия этилади.

Касал бўлганлар ҳам худди шундай қоидаларга амал қилишлари керак: касаллик таътилини олиш, жамоат транспортдан имкон қадар камроқ фойдаланишга ҳаракат қилиш, оммавий тадбирларга бормаслик, албатта ниқоб тақиш.

Шунингдек, уй ва иш жойини тоза сақлаш тавсия этилиб, айниқса клавиатура, телефон, эшик тутқичлари ва болалар ўйинчоқларининг сиртларини вақти-вақти билан тозалаб артиш керак.

– Грипп билан касалланганда қандай маҳсулотлар истеъмол қилиш мақсадга мувофиқ?

– Патологик жараённинг ривожланишининг ҳар бир босқичида овқатланиш ўзига хос хусусиятларга эга. Тана биринчи марта касалланганда, инфекцияга қарши курашда иммунитет тизимини қўллаб-қувватлаш учун озуқа моддаларига муҳтож. Сиз диетангизни янада хилма-хил қилишингиз керак. Бизнинг иммунитетимиз оқсил табиатига эга бўлганлиги сабабли, ҳар

куни рационда гўшт, балиқ, сўт маҳсулотлари, тухум, дуккаклилар, ёнғоқлар, тўлиқ донлар мавжудлигига ишонч ҳосил қилиш керак. Балиқни ҳафтасига 2-3 марта диетага киритиш керак. Сабаби, балиқ нафақат юқори сифатли оқсил, микроэлемент ва витаминлар, балки яллиғланишга қарши таъсирга эга бўлган муҳим Омега-3 ёғ кислоталарининг манбаи ҳамдир.

Ўсимлик мойлари ҳам кўп тўйинмаган ёғли кислоталарнинг манбалари ҳисобланади. Сабзавотлар, мевалар, резаворлар, уруғлар танани толалар, витаминлар, минераллар, микроэлементлар билан таъминлайди ва нормал ичак микрофлорасининг ишлаши учун қулай шароитлар яратади. Бу иммунитетни шакллантириш учун зарурдир.

Касалликнинг янада ривожланиши билан овқатланиш токсинларни олиб ташлашга, тананинг инфекцияга чидамлилигини оширишга қаратилган бўлиши керак. Ўткир даврда асосий талаблардан бири озиқ-овқатнинг осон ҳазм бўлишидир. Бу танани иш билан ортиқча юкламасликка имкон беради, унинг кучлари касаллик билан курашишга қаратилган. Бунга тез-тез фракционел овқатланиш, буғланган, печда ва бошқа юмшоқ усуллар орқали эришиш мумкин, бу фойдали хусусиятларни максимал даражада сақлаб қолиш ва озиқ-овқатнинг биологик мавжудлигини оширади.

Суюқлик ичиш тартибига алоҳида эътибор бериш керак. Ичимлик суви, шарбатлар, мевали ичимликлар, ялпиз, жўка, асал қўшилган чойларни етарли миқдорда истеъмол қилиб, газланган, жуда совуқ ёки жуда иссиқ ичимликлардан сақланиш лозим.

– Шу ўринда, иммунитетни кўтариш учун нималарни тавсия этган бўлардингиз?

– Агар сиз танангиз билан жиддий муаммоларга дуч келмасангиз, лекин вақти-вақти билан грипп ёки ЎРВИ билан касалланиб турсангиз, унда сиз иммунитетингизни мустаҳкамлашингиз шарт эмас – унга зулм қилмаслик кифоя. Бошқача қилиб айтадиган бўлсак, танани биологик фаол қўшимчалар ёки олдини олиш учун доридармонларни тақлиф қилиш орқали даволаш эмас, балки уни эҳтиёткорлик билан даволаш ва ўзини ҳимоя қилишга ҳалақит бермаслик керак. Соғлиқ учун энг оддий тавсия узоқ вақтдан бери маълум: яхши уйқу, етарли миқдорда сув истеъмол қилиш, ўртача жисмоний фаолият, унинг ҳар қандай намён бўлишида стресснинг йўқлиги, шунингдек, турли хил ва сифатли овқатланиш муҳим ҳисобланади.

– Коронавирус пандемияси даврида касалликдан ҳимояланиш учун тиббий ниқоб тақиш тавсия этилгани барчага маълум. Ай-

тингчи юқумли касалликларнинг олдини олишда беморларга тиббиёт ниқобларини тақиш тавсия этиладими?

– Ниқоб тақиш инфекцияни камайтириш ва ҳаётни сақлаб қолишнинг асосий чораларидан биридир.

Ниқоблар, турига қараб, соғлом одамларни ҳимоя қилиш ёки кейинги юқишнинг олдини олиш учун ишлатиши мумкин.

Жамоат жойларида ниқоб тақишга одатланиш муҳим. Маскаларнинг самарадорлигини ошириш учун уларни тўғри ишлатиш, сақлаш, қайта ишлаш ва йўқ қилиш керак.

Ниқоб кийишнинг асосий қоидалари қуйидагича:

• Агар сиз ниқобни кийсангиз ёки ечиб қўйсангиз ёки унга тегсангиз, қўлларингизни ювинг.

• Бурун ва оғизингизни тўлиқ қоплайдиган ниқоб тақинг.

• Ниқобни олиб ташлаганингиздан сўнг, уни тоза пластик қопга солинг, мато ниқобларини ҳар куни ювиш, тиббий ниқобларни эса маиший чиқиндилар билан бирга утилизация қилиш керак.

– Гриппнинг олдини олишда эмлашнинг аҳамиятига тўхталиб ўтсангиз.

– Биламизки, гриппга қарши энг самарали профилактик чоралардан бири эмлашдир.

Гриппга қарши эмлаш гриппнинг олдини олиш ва жиддий асоратлар ва ҳатто ўлим хавфини камайтириш учун энг яхши воситадир.

Мавсумий гриппга қарши эмлаш 50 йилдан ортиқ вақт давомида ишлатилган. Вакцинани миллионлаб одамлар қабул қилади ва унинг хавфсизлиги исботланган.

Ҳомиладор аёллар учун ҳомиладорлик давридан қатъи назар, эмлаш айниқса муҳимдир.

6 ойликдан 5 ёшгача бўлган болалар, қариялар, сурункали касалликларга чалинадиганлар ва тиббиёт ходимлари учун ҳам гриппга қарши эмлаш талаб этилади.

Шуни эсда тутиш керакки, эмлаш натижасида эмланган шахс грипп билан касалланмайди. Ноқулайлик ёки эмлашдан кейин тана ҳароратининг биров кўтарилиши бутунлай нормал ҳолатдир ва одатда 1-2 кун ичида ўтиб кетади.

Гриппга қарши иммунитет эмлашдан тахминан 14 кун ўтгач шаклланади ва мавсум давомида вирусдан ҳимоя қилади.

Ҳар қандай хасталик инсон саломатлиги ва турмуш фаровонлигига жиддий путур етказиши. Шу боис, соғлигимизга бўлган масъулиятни чуқур ҳис қилган ҳолда, мавсумий касалликлардан эҳтиёт бўлайлик. Унутманг, касалликни даволагандан кўра, олдини олган афзал.

Зиёда РАСУЛОВА
тайёрлади

